

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 9 marca 2023 r.

DIH-3.707.19.2023.AŁ

DECYZJA DIH-III/24/2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Kamilę Kubacką prowadzącą działalność gospodarczą od nazwą JAKADU Kamila Kubacka w Dąbrówce, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 13 stycznia 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.294.2022), nakładającej na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. uwidocznienia cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw oraz niewyudocznienia cennika oferowanych wyrobów, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 27-31 października 2022 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Wielkopolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 27 października 2022 r. (nr upoważnienia: UH.8361.294.2022), przeprowadzili kontrolę w restauracji [xxxxxx] w [xxxxxx], należącej do przedsiębiorcy [xxxxxx], zwanego dalej również „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Kontrola przedsiębiorcy, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, została poprzedzona zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 13 października 2022 r. znak UH.8361.294.2022, w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli, obejmujący: ocenę prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach oraz rzetelność uwidaczniania cen. Powyższe zawiadomienie doręczono przedsiębiorcy w dniu 18 października 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość uwidaczniania cen oferowanych produktów, na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, tj. rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

W dniu rozpoczęcia kontroli ustalono, że w restauracji znajdował się ogólnodostępny cennik-menu oferowanych do sprzedaży dań, zawierający łącznie 8 pozycji. W odniesieniu do wszystkich 8 potraw znajdujących się w cenniku stwierdzono brak uwidocznienia ilości potrawy, do których odnosi się podana cena. Były to następujące potrawy:

- 1) porządny chleb na zakwasie i masło z pestkami dyni, w cenie 12,00 zł,
- 2) paluchy habanero z dipem pumpkin spice i kwaśną śmietaną, w cenie 21,00 zł,
- 3) sałatka z pieczonego kalafiora, piklowane kurki i koperek, w cenie 26,00 zł,
- 4) tatar z rydzyków wielkopolskich z żółtkiem, natką pietruszki, szalotką i musztardowym miso, w cenie 44,00 zł,
- 5) spaghetti di sedano rapa w sosie puttanesca z bazylią i świeżo tartym chrzanem, w cenie 38,00 zł,
- 6) ziemniaczki i brukselka na klarowanym maśle, polski hoisin, zielony pieprz i dymka, w cenie 26,00 zł,
- 7) sery z charakterem, jesiennymi owocami i miodem, w cenie 40,00 zł,
- 8) śmietankowo-kakaowe krówki, w cenie 9,00 zł.

Ponadto stwierdzono, że w restauracji brak było cennika oferowanych do sprzedaży win.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz wymagań określonych w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, co stanowiło naruszenie interesów konsumentów.

Warto podkreślić, że jedna z zakwestionowanych potraw (wymieniona w pkt 7 ww. wykazu) oraz wino (2 kieliszki), były przedmiotem zakupu kontrolnego.

W toku kontroli, na żądanie inspektorów, przedsiębiorca uzupełnił wymagane informacje oraz uwidocznił wewnątrz lokalu w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów cennik z aktualną ofertą 155 win oferowanych w dwóch pojemnościach (butelka 750 ml i kieliszek 125 ml), tj. łącznie 310 pozycji cenowych.

W dniu 27 października 2022 r. przedsiębiorca złożył oświadczenie o swojej przynależności do grupy mikroprzedsiębiorców, zgodnie z art. 7 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, zaś w dniu 30 października 2022 r. drogą e-mail przekazał informację o przychodach za rok 2021, do której dołączył uzupełnione menu potraw oraz kartę win za butelkę i za kieliszek.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 31 października 2022 r. (nr akt kontroli: UH.8361.294.2022) oraz w dołączonej do niego dokumentacji. Strona nie zgłosiła uwag do protokołu kontroli w przewidzianym ustawowo terminie.

Pismem z dnia 13 grudnia 2022 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę [xxxxxx] o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na niego kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. uwidocznienia cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw oraz niewywidocznienia cennika oferowanych wyrobów, informując również o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 15 grudnia 2022 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Wielkopolski WIIH w drodze decyzji z dnia 13 stycznia 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.294.2022), nałożył na przedsiębiorcę [xxxxxx] karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy, tj. uwidocznienia cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw oraz niewywidocznienia cennika oferowanych wyrobów. Powyższa decyzja została doręczona stronie w dniu 16 stycznia 2023 r.

W dniu 9 lutego 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH, złożone przez przedsiębiorcę [xxxxxx], pismo z dnia 27 stycznia 2023 r. (nadane w dniu 30 stycznia 2023 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), zawierające odwołanie od ww. decyzji.

W odwołaniu strona zaskarżyła w całości wydaną decyzję i wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania; ewentualnie o zmianę tej decyzji i obniżenie nałożonej kary pieniężnej do wysokości 500 zł. Ponadto strona wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentów dołączonych do odwołania, w tym pisma księgowego, wykonującego usługi księgowe dla strony; a także przesłuchania strony na okoliczności wskazane w odwołaniu.

Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie przepisów:

- 1) art. 7 w związku z art. 77 § 1 Kpa, poprzez niewyjaśnienie stanu faktycznego oraz niewyczerpujące zebranie i błędne rozpatrzenie całości materiału dowodowego, przez co wydano decyzję, która narusza słuszny interes obywateli, w szczególności pominięcie następujących faktów: rzeczywistych przychodów strony z prowadzonej działalności gastronomicznej (w tym w stosunku do przychodów uzyskiwanych z innego rodzaju działalności - działalności agencyjnej), sposobu informowania gości o cenach i rodzajach oferowanego wina, co miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy;
- 2) art. 8 Kpa, poprzez nieprzyczynienie się do starannego i zgodnego z przepisami prawa prowadzenia postępowania mającego zagwarantować równość wobec prawa oraz podważenie zasady dotyczącej pogłębienia zaufania obywatela do organów państwa;
- 3) art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach (w brzemieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania), poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że strona nie uwidoczniała cen oferowanych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen;

- 4) § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że zakres zastosowania tego przepisu odnosi się również do napojów oferowanych przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność usługową w zakresie gastronomii, podczas gdy przepis ten stanowi katalog zamknięty w zakresie oferowanych produktów (potraw, wyrobów i żywienia), a więc nie odnosi się do oferowanych napojów, wskutek czego prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że strona nie była zobowiązana do prowadzenia cennika napojów;
- 5) § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii zobowiązany jest do wskazywania w cenniku przy oferowanych potrawach wagi potrawy (rozumianej jako ilość potrawy), podczas gdy prawidłowa wykładnia celowościowa tego przepisu, wobec braku definicji legalnej pojęcia ilości potrawy, prowadzi do wniosku, że jako ilość potrawy należy rozumieć liczbę serwowanych w lokalu potraw według podanej w cenniku ceny, a nie wagę każdej potrawy;
- 6) art. 189f § 1 Kpa, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie nie wystąpił przypadek znikomej wagi naruszenia prawa, podczas gdy całokształt okoliczności, nieuwzględnionych przez organ pierwszej instancji, prowadzi do wniosku, że naruszenie wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji przepisów w sposób rozumiany przez Wielkopolskiego WIIH, stanowiło przypadek znikomej wagi;
- 7) art. 189f § 2 i 3 Kpa, poprzez ich niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia kary, podczas gdy zastosowanie tego przepisu było obowiązkiem organu pierwszej instancji i zostały mu dostarczone dowody usunięcia naruszenia prawa, co sam organ potwierdził w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a więc w takim przypadku jego obowiązkiem było odstąpienie od wymierzenia kary i porzestanie na pouczeniu;
- 8) art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach (w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania), poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że przy całokształcie niniejszej sprawy, w tym przy uwzględnieniu faktów pominiętych przez organ pierwszej instancji, zasadne jest obciążenie strony karą pieniężną w wysokości 10 000 zł, podczas gdy (niezależnie od zarzutów przywołanych wyżej), biorąc pod uwagę charakter pieniężnej kary administracyjnej, która ma funkcję przymuszającą do prawidłowego stosowania prawa, a nie funkcję odwetową, właściwa wysokość tej kary nie powinna przekraczać 500 zł.

Pismem z dnia 6 lutego 2023 r. znak DIH-3.707.19.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 21 lutego 2023 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że 1 stycznia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2581), dalej jako: „ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta”, wprowadzająca m. in. zmiany do ustawy o informowaniu o cenach. Zgodnie z art. 10 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym do niniejszego postępowania stosuje się dotychczasowe przepisy ustawy o informowaniu o cenach.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów lub usług regulują przepisy rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Rozporządzenie to stanowi w § 9 ust. 1, że przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia i innych oferowanych usług w cenniku, zaś w § 9 ust. 2, że cennik, o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub

za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w restauracji [xxxxxx] w [xxxxxx], należącej do przedsiębiorcy [xxxxxx], inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego WIIH stwierdzili, że w przypadku wszystkich 8 oferowanych do sprzedaży potraw uwidoczniono ceny w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw (podano tylko ich nazwy i ceny), natomiast w przypadku wszystkich 155 oferowanych do sprzedaży win (serwowanych na butelki lub na kieliszki) nie uwidoczniono cennika, co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, decyzją z dnia 13 stycznia 2023 r. (nr akt sprawy: UH.8361.294.2022), Wielkopolski WIIH nałożył karę pieniężną w wysokości 10 000 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się naruszenia prawa.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona zaskarżyła ją w całości oraz wniosła o uchylenie tej decyzji i umorzenie postępowania; ewentualnie o jej zmianę i obniżenie nałożonej kary pieniężnej do wysokości 500 zł.

Strona podniosła w odwołaniu (pkt 1 i 2) zarzut naruszenia przepisów art. 7 w związku z art. 77 § 1 Kpa, poprzez niewyjaśnienie stanu faktycznego oraz niewyczerpujące zebranie i błędne rozpatrzenie całości materiału dowodowego, przez co wydano decyzję, która narusza słuszny interes obywateli, w szczególności pominięcie następujących faktów: rzeczywistych przychodów strony z prowadzonej działalności gastronomicznej (w tym w stosunku do przychodów uzyskiwanych z innego rodzaju działalności - działalności agencyjnej), sposobu informowania gości o cenach i rodzajach oferowanego wina, co miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy; a także przepisów art. 8 Kpa, poprzez nieprzyczynienie się do starannego i zgodnego z przepisami prawa prowadzenia postępowania mającego zagwarantować równość wobec prawa oraz podważenie zasady dotyczącej pogłębienia zaufania obywatela do organów państwa.

W ocenie Prezesa UOKiK, przedstawione przez stronę w odwołaniu argumenty są nietrafne i nie zasługują na uwzględnienie. Jak wynika z akt sprawy, wydając zaskarżoną decyzję organ pierwszej instancji oparł się na spójnym i jednoznacznym materiale dowodowym, w szczególności na protokole kontroli (nr akt kontroli: UH.8361.294.2022), do którego strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie. Z protokołu kontroli oraz z dołączonej do niego dokumentacji wynika jednoznacznie, że w kontrolowanej restauracji w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów znajdował się cennik-menu oferowanych do sprzedaży dań (łącznie 8 pozycji), w którym nie uwidoczniono ilości potraw (podano tylko ich nazwy i ceny), zaś w przypadku oferowanych do sprzedaży win (łącznie 155 pozycji oferowanych w dwóch pojemnościach) nie uwidoczniono cennika. Z zebranego materiału dowodowego wynika także, że jedna z zakwestionowanych potraw oraz wino (2 kieliszki),

były przedmiotem zakupu kontrolnego, oraz co istotne, w trakcie składania zamówienia sprzedawca ustnie przedstawił inspektorom informację o oferowanych do sprzedaży winach wraz z ich charakterystyką, na podstawie której dokonano wyboru określonego wina. Ponadto, co równie istotne, w toku kontroli, na żądanie inspektorów, strona uzupełniła wymagane informacje oraz uwidoczniała wewnątrz lokalu w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów cennik z aktualną ofertą 155 win oferowanych w dwóch pojemnościach (butelka 750 ml i kieliszek 125 ml), tj. łącznie 310 pozycji cenowych.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK należy przychylić się do stanowiska organu pierwszej instancji, że strona w ramach świadczonych usług gastronomicznych naruszyła przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, co stanowiło podstawę do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu i nałożenia na nią kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Biorąc pod uwagę, że strona sformułowała w odwołaniu również odrębne zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego, w tym ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, w którym podjęła próbę wykazania, jakie fakty zostały w jej ocenie pominięte przez organ pierwszej instancji, w szczególności jaki był rzeczywisty przychód strony z prowadzonej działalności gastronomicznej w stosunku do ustalonego na podstawie jej oświadczenia z dnia 30 października 2022 r., a także na czym polegał inny niż przedstawiony wyżej i wynikający z ustaleń kontroli sposób informowania klientów o cenach i rodzajach oferowanego wina, Prezes UOKiK odniósł się do powyższych zarzutów w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji, co też ma wpływ na ocenę zarzutów strony o naruszeniu przepisów Kpa, wymienionych w odwołaniu.

Strona podniosła w odwołaniu (pkt 3, 4 i 5) zarzut naruszenia przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że strona nie uwidoczniała cen oferowanych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, zaś w pkt 4 i 5 odwołania zarzut naruszenia przepisów rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. § 9 ust. 1, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że zakres jego zastosowania odnosi się również do napojów oferowanych przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność usługową w zakresie gastronomii, podczas gdy przepis ten stanowi katalog zamknięty w zakresie oferowanych produktów (potraw, wyrobów i żywienia), a więc nie odnosi się do oferowanych napojów, wskutek czego prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że strona nie była zobowiązana do prowadzenia cennika napojów; a także § 9 ust. 2, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii zobowiązany jest do wskazywania w cenniku przy oferowanych potrawach wagi potrawy (rozumianej jako ilość potrawy), podczas gdy prawidłowa wykładnia celowościowa tego przepisu, wobec braku definicji legalnej pojęcia ilości potrawy, prowadzi do wniosku, że jako ilość potrawy należy rozumieć liczbę serwowanych w lokalu potraw według podanej w cenniku ceny, a nie wagę każdej potrawy.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Należy wskazać, że przepisy art. 4 ustawy o informowaniu o cenach stanowią w ust. 1, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, zaś w ust. 2, że Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa UOKiK,

określi, w drodze rozporządzenia m.in. sposób uwidaczniania cen towarów i usług, w tym cen jednostkowych towarów (usług) - mając na uwadze potrzebę zapewnienia dostępności informacji o cenie. Dodatkowe wymagania, poza przewidzianymi w ustawie, zostały więc określone w rozporządzeniu w sprawie uwidaczniania cen. Rozporządzenie to stanowi w § 9 ust. 1, że przedsiębiorca prowadzący działalność usługową m.in. w zakresie gastronomii uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, żywienia i innych oferowanych usług w cenniku, zaś w § 9 ust. 2, że cennik, o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi. Niewykonywanie powyższych obowiązków zagrożone jest karą pieniężną, o której mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

Podkreślić należy, że przepisy ustawy o informowaniu o cenach, jak również przepisy rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, mają na celu ochronę konsumentów przed wygórowanymi cenami ustalonymi w sposób dowolny przez przedsiębiorców prowadzących działalność usługową m.in. w zakresie gastronomii. Ustalają one reguły podstępowania administracyjnego wymuszającego na przedsiębiorcach realizację obowiązku uwidaczniania cen w odniesieniu do usług z uwzględnieniem ich specyfiki. W tym przypadku specyfika usług gastronomicznych została uwzględniona w § 9 tego rozporządzenia.

Z powyższych przepisów wynika, że przedsiębiorca, który prowadzi działalność usługową w zakresie gastronomii, ma obowiązek uwidocznić ceny oferowanych potraw lub wyrobów w cenniku, zaś dodatkowe informacje, jakie powinny być podane w cenniku (obok ceny potrawy lub wyrobu), to w szczególności pełna nazwa potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, a także określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których cena ta się odnosi. Informacje te dotyczą potraw lub wyrobów (w tym przypadku wyrobów winiarskich) i stanowią minimum, jakie należy spełnić, aby umożliwić konsumentom identyfikację ceny z towarem, w związku z czym brak tych informacji jest równoznaczny z podaniem ceny w sposób niewłaściwy, sprzeczny z postanowieniami art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zdaniem Prezesa UOKiK, strona błędnie interpretuje przepisy § 9 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, wskazując, że nie dotyczą one obowiązku uwidaczniania cennika dla napojów alkoholowych, a nawet dla napojów w ogóle, a także stwierdzając, że sprzedaż butelek lub kieliszków wina nie jest usługą, tylko sprzedażą detaliczną. Należy zwrócić uwagę, że katalog towarów i usług objętych cennikiem, o którym mowa w § 9 ust. 2 tego rozporządzenia, dotyczy m.in. usług gastronomicznych, w tym oferowanych w ich zakresie potraw lub wyrobów. Bez wątplenia, wino jest wyrobem w rozumieniu ww. przepisów, co znajduje odzwierciedlenie chociażby w prawodawstwie krajowym i europejskim. Przepisy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz.U. 2022 poz. 24, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013 s. 671, z późn. zm.), wino jako produkt jednoznacznie określają wyrobem. Zasada spójności systemu prawa nie pozwala zatem na akceptację poglądów strony, że przepisy rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, w szczególności jego § 9, nie dotyczą wina oferowanego w lokalu gastronomicznym.

Odnosząc się do argumentów strony przedstawionych w odwołaniu, że od dnia rozpoczęcia działalności wprowadziła ona bardzo przejrzysty system ułożenia butelek wina na regałach (osobny regał z winami białymi, osobny z czerwonymi i osobny z musującymi), gdzie na każdym regale wina ułożone są według ceny (od najtańszego na dole do najdroższego na górze) oraz na każdym winie widnieje etykieta z jego nazwą oraz naklejka z ceną zarówno całej butelki, jak i jednego kieliszka (w wysokości $\frac{1}{4}$ ceny butelki) oraz, że klienci mają dostęp tego systemu ze stolika, bowiem regały z winami rozstawione są przy stolikach w sali głównej, należy wskazać, że przedmiotem kontroli była wyłącznie działalność strony w zakresie usług gastronomicznych (nie objęto nią sposobu składowania butelek wina czy uwidaczniania cen wina w przypadku sprzedaży detalicznej) i nie ulega wątpliwości, że w przypadku serwowania wina na butelki lub na kieliszki w lokalu gastronomicznym, strona miała obowiązek uwidocznić ceny wina o danej pojemności w cenniku, a tym samym obok ceny wina, powinna podać w cenniku także jego nazwę oraz ilość, stosownie do treści § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, że serwowane przez nią wina są produktem niszowym, serwowanym w Poznaniu w kilku tylko miejscach, zaś jej lokal jest jedynym, w którym wina naturalne są jedynym proponowanym napojem alkoholowym (brak jest innych rodzajów wyrobów winiarskich czy innych alkoholi) i przeważająca większość produktów z około 200 pozycji występuje wyłącznie po 1 sztuce, a dostawy zamawiane są co tydzień (każdego tygodnia pojawia się kilkanaście nowych pozycji), a więc cennik win w formie drukowanej traci aktualność wraz ze zbyciem każdej butelki wina (nabywanego najczęściej w ilości 1 sztuki), nie zmieniają faktu, że w kontrolowanej restauracji brak było w ogóle cennika win i taki cennik z aktualną ofertą 155 win oferowanych w dwóch pojemnościach (butelka 750 ml i kieliszek 125 ml), został uwidoczniiony wewnątrz lokalu w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów dopiero na żądanie inspektorów. Jak wynika z przytoczonych wyżej przepisów, ustawodawca pozostawia przedsiębiorcy pewną swobodę w wyborze formy przygotowania cennika z uwzględnieniem specyfiki świadczonych usług (nie narzuca formy drukowanej), jednakże w zależności od asortymentu i częstotliwości jego zmiany, wymaga od niego, aby taki cennik zawierał aktualne i rzetelne informacje. Nie stoi jednocześnie na przeszkodzie, aby zawarte w cenniku informacje korespondowały z innymi systemami informowania, np. zapewnienia wsparcia przy wyborze wina w formie przekazu ustnego, wskazania regałów z winami i zaproponowania podejścia do nich w celu wspólnego wyboru wina. Jak sama przyznała strona w odwołaniu, każdy z kelnerów jest uprzednio przygotowany do asystowania klientowi w wyborze wina i jego obowiązkiem jest udzielenie mu pomocy, poprzez informowanie go nie tylko o rodzaju wina i jego cenie, ale również o szczepie, regionie i smaku. Powyższe potwierdzają również ustalenia dokonane w ramach zakupu kontrolnego, kiedy to w trakcie składania zamówienia na wina (2 kieliszki) sprzedawca ustnie przedstawił inspektorom informację o oferowanych do sprzedaży winach wraz z ich charakterystyką, na podstawie której dokonano wyboru określonego wina. Tym niemniej z protokołu kontroli nie wynika, aby przy stolikach na sali głównej znajdowały się regały z winami, czy też aby w ramach zakupu kontrolnego zaproponowano inspektorom podejście do takich regałów, celem przedstawienia oferty sprzedaży. Nawet gdyby jednak przyjąć, że taka forma przekazu istniała (z pominięciem cennika), to wbrew przekonaniu stronie, nie jest ona wystarczająca dla spełnienia wymagań w zakresie uwidaczniania cen.

Warto podkreślić, że w interesie konsumenta leży natychmiastowe uzyskanie wymaganych, przysługujących mu z mocy prawa, informacji o ilości oferowanych potraw lub wyrobów, bez konieczności podejmowania dodatkowych kroków w celu ich uzyskania. Tym samym, jak już wyżej wykazano, niewystarczające jest przekazywanie tych informacji wyłącznie na życzenie konsumenta.

Zdaniem Prezesa UOKiK, strona błędnie interpretuje przepisy § 9 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, wskazując również, że pod pojęciem ilości potrawy ustawodawca miał na uwadze to, ile za daną cenę można kupić posiłków, a nie wagę jednego posiłku, a co za tym idzie nie ma obowiązku podawania w cenniku wagi posiłku w sytuacji, gdy wskazano cenę posiłku za jedną sztukę/porcję („jeden talerz”). Należy wskazać, że przy ocenie, czy zostały spełnione wymagania w zakresie uwidaczniania cen, bierze się pod uwagę przede wszystkim to, czy konsument otrzymał jasną informację o cenie, niewprowadzającą w błąd i umożliwiającą wybór oraz porównanie produktów znajdujących się w ofercie sprzedaży. Ze specyfiki branży gastronomicznej wynika, że serwowane potrawy lub wyroby wydawane są na porcje o określonej wadze lub pojemności, jednakże porcje te mogą być różnej wielkości (w tym porcje głównych składników potraw lub napojów), stąd też w przypadku takich produktów wprowadzony został wymóg podawania dodatkowo określenia ich ilości. Jeżeli produkty oferowane są w różnych wielkościach, konsument powinien otrzymać jasną i zrozumiałą informację pozwalającą na rozróżnienie i określenie tych wielkości, np. w przypadku potraw powinna być podana ich gramatura (lub tylko ich głównego składnika), w przypadku win powinna być podana ich objętość. Samo podanie w cenniku ceny posiłku za „jeden talerz” wraz z nazwą posiłku, wbrew przekonaniu strony, nie jest wystarczające dla spełnienia powyższych wymagań. Bez wątplenia, nie jest to pojęcie ustawowe i dlatego takie wskazanie gramatury dania nie spełnia wymogów ustawowych.

Należy jeszcze raz podkreślić, że działalność usługowa w zakresie gastronomii została dodatkowo uregulowana w § 9 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Przepisy te nakładają na przedsiębiorców obowiązek uwidaczniania cen oferowanych potraw lub wyrobów w cenniku. Obowiązek ten zostaje spełniony w powszechnie dostępnej formie wizualnej prezentacji (cennika), co stwarza konsumentom możliwość porównania cen (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt II GSK 805/21). Aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów przed niekorzystnymi dla klientów praktykami cennik powinien stanowić rzetelny i wiarygodny nośnik informacji o jednoznacznie skonkretyzowanych cenach świadczonych usług (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt II GSK 4915/21).

Należy zwrócić uwagę, że cena sprzedaży zawiera w sobie cenę za daną ilość produktu. Cena ta ma umożliwić konsumentom identyfikację ceny z produktem, w szczególności m.in. poprzez określenie jego ilości. W przypadku produktów gastronomicznych, brak określenia ich ilości, może wprowadzać konsumenta w błąd i prowadzić do sytuacji, gdzie za każdym razem może zostać mu wydana inna ilość danego produktu, zaś cena pobierana byłaby taka sama, na co słusznie zwrócił uwagę również organ pierwszej instancji. Nie można zatem zgodzić się z poglądem stron wyrażonym w odwołaniu, że gramatura potrawy może mieć znaczenie jedynie w sytuacji, jeśli w restauracji serwowana jest ta sama potrawa w różnych rozmiarach (np. mała i duża porcja spaghetti), a nie jeśli w menu nie występują takie potrawy. Stąd też, w opinii Prezesa UOKiK, powiązanie cen oferowanych potraw lub wyrobów z ich ilością ma swoje uzasadnienia faktyczne i prawne.

Na gruncie niniejszej sprawy stwierdzono, że w przypadku wszystkich 8 oferowanych do sprzedaży potraw uwidoczniono ceny w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw, zaś w przypadku wszystkich 155 oferowanych do sprzedaży win (serwowanych w dwóch pojemnościach) nie uwidoczniono cennika. Łącznie zakwestionowano 100% skontrolowanych produktów.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że ustalenia kontroli stanowiły podstawę do przyjęcia, iż strona naruszyła dyspozycję art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z naruszeniem wymagań określonych w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Tym samym, zarzut strony o naruszeniu powyższych przepisów, poprzez ich błędną wykładnię oraz nieprawidłowe zastosowanie, należy uznać za bezzasadny.

Strona podniosła w odwołaniu (pkt 6 i 7) zarzut naruszenia przepisów art. 189f § 1 Kpa, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie nie wystąpił przypadek znikomej wagi naruszenia prawa, podczas gdy całokształt okoliczności, nieuwzględnionych przez organ pierwszej instancji, prowadzi do wniosku, że naruszenie wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji przepisów w sposób rozumiany przez Wielkopolskiego WIIH, stanowiło przypadek znikomej wagi; a także przepisów art. 189f § 2 i 3 Kpa, poprzez ich niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia kary, podczas gdy zastosowanie tego przepisu było obowiązkiem organu pierwszej instancji i zostały mu dostarczone dowody usunięcia naruszenia prawa, co sam organ potwierdził w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a więc w takim przypadku jego obowiązkiem było odstąpienie od wymierzenia kary i porzestanie na pouczeniu.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Uwzględniając normę zawartą w przepisach art. 189f § 1 Kpa i dokonując subsumpcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego w stosunku do tych przepisów, Prezes UOKiK podobnie, jak organ pierwszej instancji, nie widzi podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej i porzestania na pouczeniu. Istotny jest fakt, że w kontrolowanej restauracji oferowano do sprzedaży 155 różnych rodzajów win (oferowanych w dwóch pojemnościach), bez uwidocznienia cennika, natomiast uwidoczniono jedynie cennik-menu oferowanych do sprzedaży 8 potraw, w którym ceny podano jednak w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potraw. W lokalu jedyną możliwością uzyskania informacji o cenie wina było jej pozyskanie w wyniku rozmowy z obsługą lokalu lub jak twierdzi strona w odwołaniu (ze znanego wyłącznie obsłudze lub stałym klientom) systemu rozstawienia butelek i uwidocznienia cen na tychże butelkach. Strona więc sama w odwołaniu przyznaje się do naruszenia prawa. Wskazywany przez stronę dopiero w odwołaniu sposób uwidaczniania ceny wina nie jest sposobem realizującym obowiązki nałożone w tym zakresie ustawą o informowaniu o cenach i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi. Dotyczyło to całego asortymentu wina oferowanego w lokalu, należy jednak wskazać, że był to główny asortyment oferowany konsumentom i w ramach tego asortymentu oferowano wyłącznie wina. Już choćby tylko w tym kontekście należy określić stopień naruszenia obowiązków strony jako bardzo poważny. Z całą pewnością, stopień naruszenia prawa wobec całkowitego braku cennika win nie mógł zostać uznany przez organ pierwszej instancji za znikomy. Tym samym, nie została spełniona podstawowa przesłanka umożliwiająca zastosowanie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Organ pierwszej instancji słusznie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że nie zachodzi przesłanka znikomej

wagi naruszenia prawa, stąd też zastosowania nie mogą znaleźć przepisy, których skutkiem jest obligatoryjne odstępnie od nałożenia kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu.

Za spełnioną można uznać jedynie przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, gdyż w toku kontroli, na żądanie inspektorów, strona uzupełniła wymagane informacje o ilości potraw oraz uwidoczniała wewnątrz lokalu w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów cennik z aktualną ofertą 155 win oferowanych w dwóch pojemnościach (butelka 750 ml i kieliszek 125 ml), tj. łącznie 310 pozycji cenowych. Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że nie ma to wpływu na odstępnie od nałożenia kary administracyjnej na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, gdyż aby można było zastosować te przepisy, muszą zostać spełnione łącznie obie przesłanki, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, tym niemniej nie jest wystarczające do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniałaby cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna.

Brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, tj. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, gdyż nie można na podstawie całokształtu zaistniałych w niniejszej sprawie okoliczności uznać, że cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna, zostały spełnione w momencie usunięcia przez stronę naruszenia prawa.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny przesłanek określonych w art. 189f § 1 Kpa, w szczególności wagi naruszenia prawa i na ich podstawie słusznie uznał, iż w niniejszej sprawie przepisy te nie mogą znaleźć zastosowania. Tym samym, zarzut strony o naruszeniu powyższych przepisów, poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie i nieodstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, należy uznać za bezzasadny. Błędne jest również stanowisko strony, na którym oparto zarzut naruszenia przepisów art. 189f § 2 i 3 Kpa, jakoby przepisy te należałoby stosować obligatoryjnie.

Strona podniosła w odwołaniu (pkt 8) zarzut naruszenia przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że przy całokształcie niniejszej sprawy, w tym przy uwzględnieniu faktów pominiętych przez organ pierwszej instancji, zasadne jest obciążenie strony karą pieniężną w wysokości 10 000 zł, podczas gdy (niezależnie od pozostałych zarzutów), biorąc pod uwagę charakter pieniężnej kary administracyjnej, która ma funkcję przymuszającą do prawidłowego stosowania prawa, a nie funkcję odwetową, właściwa jej wysokość nie powinna przekraczać 500 zł.

Odnosząc się do powyższych argumentów strony, należy wskazać, że w świetle art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor IH ma obowiązek nałożyć na niego karę pieniężną w granicach przewidzianych ustawowo, tj. w wysokości do 20 000 zł, zaś przy ustalaniu wysokości tej kary ma obowiązek uwzględnić takie przesłanki, jak:

stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. W niniejszej sprawie, po uwzględnieniu powyższych przesłanek stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 10 000 zł.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, uznając ją za zbyt wysoką i nieadekwatną do wagi naruszenia prawa, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zebranego materiału dowodowego uznał, że dokonana przez Wielkopolskiego WIIH ocena przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dotyczących wymiaru tej kary, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiałach dowodowych.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku uwidocznienia cennika, dotyczyły wszystkich oferowanych do sprzedaży win (łącznie 155 pozycji oferowanych w dwóch pojemnościach), zaś polegające na uwidocznieniu cen w sposób niejednoznaczny i budzący wątpliwości w związku z brakiem określenia ilości potrawy (podano tylko ich nazwy i ceny) - wszystkich oferowanych do sprzedaży potraw (łącznie 8 pozycji), co godziło istotnie w interesy konsumentów w zakresie ich prawa do informacji oraz uniemożliwiło im porównanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie towaru. Dlatego jasna i rzetelna informacja o cenie oraz możliwość porównania cen wielu towarów, ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta. Nadto należy podkreślić, że wszczęcie kontroli, w ramach której stwierdzono nieprawidłowości, poprzedzone zostało skierowaniem do przedsiębiorcy zawiadomienia z dnia 13 października 2022 r. znak UH.8361.294.2022, zawierającego m.in. informację o zakresie przedmiotowym kontroli oraz planowanym terminie jej przeprowadzenia, a pomimo tego przedsiębiorca zaprzestał naruszenia prawa dopiero w wyniku kontroli. Jednocześnie, fakt zaprzestania przez stronę naruszania prawa i podjęcia działań naprawczych, nie zwalnia jej z odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości polegające na niedopełnieniu powyższych obowiązków. Odpowiedzialność administracyjna wynikająca z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą naruszenia prawa, w tym przypadku art. 4 ust. 1 tej ustawy oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania nałożonych prawem obowiązków. Mając na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się naruszenia prawa, czy też działania naprawcze podjęte w efekcie ustaleń kontroli, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował czyn przedsiębiorcy jako bardzo poważne naruszenie obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że w stosunku do strony nie stwierdzono wcześniej naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Nie pominięto również faktu, iż w toku kontroli strona podjęła dobrowolne działania naprawcze i usunęła stwierdzone nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę trzecią przesłankę wymiaru kary pieniężnej, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił wielkość przychodu strony za rok 2021, na podstawie złożonego przez stronę w trakcie kontroli oświadczenia z dnia 30 października 2022 r.

Strona podniosła w odwołaniu, że organ pierwszej instancji błędnie ustalił stan faktyczny sprawy, w tym wysokość przychodów strony. Zaznaczyła, że w ramach swojej działalności prowadzi różne przedsięwzięcia gospodarcze, a objęta kontrolą działalność gastronomiczna została rozpoczęta niedawno (od czerwca 2021 r.) i nie stanowiła jej głównego źródła przychodu. W tym kontekście strona wydaje się domagać, aby organ pierwszej instancji ustalając wysokość kary pieniężnej wyodrębnił jej przychody z prowadzonej działalności gastronomicznej i ustalił na ich podstawie wysokość wymierzonej kary pieniężnej. Prezes UOKiK wskazuje, że takie oczekiwania strony nie znajdują oparcia w przepisach prawa. Ustawa o informowaniu o cenach nie przewiduje możliwości nakładania kary pieniężnej w oparciu o wrywkową sferę działalności strony. Stanowi ona w art. 6 ust. 3, że przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. Ustawa ta nie zezwala na przyjęcie innych, niż w niej wymienione, przesłanek wymiaru tej kary. Nie nakazuje ona dokonywać jakichkolwiek rozgraniczeń, ani na nie pozwala. Z powyższego wynika również konieczność uwzględnienia całości przychodów i obrotów przedsiębiorcy.

Żądanie strony (stanowiące jednocześnie jej zarzut), aby organ pierwszej instancji ustalił wielkość jej obrotów i przychodu w oparciu o przychody z działalności gastronomicznej, stanowiłoby naruszenie przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach. Zarzut strony nie zasługuje więc na uwzględnienie i winien być oceniony tylko jako ewentualny postulat zmiany prawa, a nie merytoryczny zarzut o rzeczywistym znaczeniu dla sprawy. Gdyby jednak przyjąć tok rozumowania strony, to każda niedochodowa lub przynosząca stratę działalność mogłaby być prowadzona *de facto* niezgodnie z prawem, albowiem niemożliwym byłoby nałożenie na stronę kary pieniężnej (należałoby wysokość tej kary ustalać wyłącznie w oparciu o dochodowy fragment działalności). Bez znaczenia dla oceny sprawy pozostaje także przywołany przez stronę fakt, że działalność gastronomiczna nie jest głównym przedmiotem jej działalności, co wynika z wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Kody PKD wskazywane w ewidencji działalności gospodarczej mają głównie funkcję statystyczną i informacyjną, wobec czego nie stanowią one istotnego elementu, służącego do ustalenia wysokości kary administracyjnej. Kontroli podlegała działalność strony jako przedsiębiorcy, co wynika z zakresu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 27 października 2022 r.

Należy zwrócić uwagę, że strona przekazała w toku kontroli informację o przychodach za rok 2021, bez rozgraniczenia jej na poszczególne przedmioty działalności. Organ pierwszej instancji nie miał zaś możliwości (narzędzi prawnych), aby przestane dane weryfikować, uszczegóławiać czy poddawać analizie w sposób sugerowany przez stronę w odwołaniu.

Strona dodatkowo argumentuje, że dokonała „badania rynku” i ustaliła, że również inni przedsiębiorcy naruszają prawo w taki sam sposób, jak ona, a także wskazała, że posiada wiedzę o kontrolach w innych punktach i u innych przedsiębiorców. Jej zdaniem, kary pieniężne nałożone na inne podmioty są niższe, co powinno przemawiać za nałożeniem na nią niższej kary pieniężnej. Prezes UOKiK nie podziela powyższego stanowiska strony. Wydana wobec przedsiębiorcy decyzja ma oparcie w przepisach Kpa i tym samym stanowi jednostronną czynność prawną organu administracji publicznej, która dochodzi do skutku

przez złożenie oświadczenia woli przez organ administracji publicznej (zob. A. Wróbel [w:] M. Jaśkowska, A. Wróbel, Komentarz aktualizowany do art. 204 Kpa, LEX/el. 2012). Decyzja administracyjna jest orzeczeniem organu administracji publicznej o wiążących konsekwencjach obowiązującej normy prawa administracyjnego względem indywidualnie określonego podmiotu i w konkretnej sprawie (zob. W. Dawidowicz, Polskie prawo administracyjne, Warszawa 1980, s. 47). Inne sprawy, nie mogą wpływać niejako w sposób precedensowy na wysokość kary pieniężnej nakładanej na stronę. Podkreślić należy, że nie usprawiedliwia naruszeń prawa strony, ani też nie wpływa na stopień tego naruszenia, stopień naruszenia przepisów przez inne podmioty. Co więcej, wysokość kar pieniężnych nałożonych na inne podmioty nigdy nie przekłada się na wysokość kary pieniężnej w innej sprawie. Gdyby tak było, to wprost naruszony zostałby art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, który uzależnia wysokość nakładanej kary pieniężnej od indywidualnych danych dotyczących konkretnych obrotów przedsiębiorcy, ilości naruszeń prawa lub długości jego działalności (do tych elementów strona nawet nie sięga w argumentacji odwołania).

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przestanki, jakimi kierował się Wielkopolski WIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do zmiany wymiaru tej kary. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 10 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł (jako 50% górnego wymiaru kary i 4,2% przychodów strony za rok 2021), jest, w opinii Prezesa UOKiK, kwotą adekwatną do wagi naruszenia prawa. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni jakiegokolwiek cennika w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży win oraz jasnych i rzetelnych informacji o cenach w przypadku wszystkich oferowanych do sprzedaży potraw.

W świetle powyższego, nie można przychylić się do poglądu strony, że wymierzona jej kara pieniężna pozostaje w dysproporcji z „rzekomo popełnionymi” przez nią naruszeniami. Przede wszystkim należy wskazać, że kara pieniężna nie została nałożona w maksymalnej możliwej do nałożenia wysokości i była miarkowana. Organ pierwszej instancji wziął pod uwagę wszystkie ustawowe przestanki wymiaru tej kary. Nie mógł on pod tym względem oprzeć się na przestankach pozaustawowych, na które powołuje się strona w odwołaniu. W szczególności niezasadnym byłoby oparcie zaskarżonej decyzji o przestankę rzekomego „braku skarg klientów”, czy też braku nałożenia na stronę kar pieniężnych przez inne organy. Jedynie na marginesie należy wskazać, że kontrola IH w niniejszej sprawie została zainicjowana właśnie skargą konsumenta. Również skala prowadzonej działalności nie może być utożsamiana przez organ pierwszej instancji z faktem, jak długo restauracja jest czynna w ciągu dnia czy tygodnia. Nie jest też ustawową przestanką fakt, że przedsiębiorca zdecydował się otworzyć restaurację w okresie po pandemii. Jednocześnie strona nawet nie próbuje wskazać, jak okoliczności te wiążą się z kwestią sposobu uwidaczniania cen oferowanych potraw lub wyrobów w cenniku, tj. kwestią wyraźnie i jednoznacznie opisaną ustawowo. Warto przy tym odnotować, że przywoływane na ostatniej stronie odwołania orzeczenia Sądów Administracyjnych nie oceniają samej wysokości kary pieniężnej, tylko odnoszą się do sposobu jej ustalenia w konkretnej sprawie.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, nie niosąc za sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem, celem niedopuszczenia do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie potrawy lub wyroby z odpowiednimi cennikami, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 10 000 zł będzie odczuwalną dolegliwością, pozostając jednocześnie w jej możliwościach finansowych.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem. Tym samym, zarzut strony o naruszeniu przepisów art. 6 ust. 3 tej ustawy, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w szczególności w zakresie dokonanej oceny stopnia naruszenia obowiązków oraz wysokości przychodu strony, należy uznać za niezasadny.

W ocenie Prezesa UOKiK, wydając zaskarżoną decyzję Wielkopolski WIIH postępował zgodnie z zasadami określonymi w Kpa, w tym w: art. 7, art. 77 § 1 i art. 8. Akta sprawy, w szczególności protokół kontroli oraz dołączona do niego dokumentacja, wskazują, że cały materiał dowodowy został zebrany, a następnie rozpatrzony w toku postępowania administracyjnego, zgodnie z dyspozycją art. 7 i art. 77 § 1 Kpa. Prezes UOKiK uważa, że organ pierwszej instancji podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego uwzględniając interes społeczny i słuszny interes. Wydana decyzja została oparta na całokształcie zgromadzonego materiału dowodowego i posiada wszystkie elementy wymagane przepisami Kpa, w tym wyczerpujące uzasadnienie dla podjętego rozstrzygnięcia. Nie ulega wątpliwości, że zebrany materiał dowodowy stanowił podstawę do stwierdzenia popełnienia przez stronę czynu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a tym samym do wymierzenia jej kary pieniężnej w ustalonej przez organ pierwszej instancji wysokości. W związku z powyższym, trwanie strony w przeświadczeniu o niewyczerpującym zebraniu i błędnym rozpatrzeniu całości materiału dowodowego, wydaje się bezpodstawne, zaś zarzut strony o naruszeniu przepisów art. 7 w związku z art. 77 § 1 oraz art. 8 Kpa, należy uznać za bezzasadny.

Odnosząc się do zawartych w odwołaniu wniosków strony o przeprowadzenie dowodu z dokumentów dołączonych do odwołania, w tym pisma księgowego, wykonującego usługi księgowe dla strony oraz czterech wydruków internetowych dotyczących oferty handlowej innych restauracji, a także o przesłuchanie strony na okoliczności wskazane w odwołaniu, Prezes UOKiK wskazuje, że w świetle przedstawionych wyżej rozważań, jak również mając na względzie zebrany materiał dowodowy, należy uznać je za niezasadne. Bez sprzeczny

jest fakt, że strona nie dopełniła ciężących na niej obowiązków, wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, zaś dołączone do odwołania dokumenty dotyczące innych podmiotów oraz informacje będące w posiadaniu strony na okoliczności wskazane w odwołaniu, nie są w stanie podważyć powyższych ustaleń, co już wyżej wykazano. Należy zwrócić uwagę, że postępowanie kontrolne zostało zakończone w dniu 31 października 2022 r. podpisaniem protokołu kontroli bez zastrzeżeń strony. Strona ponadto zgodnie z pouczeniem zawartym w protokole kontroli mogła w ciągu 7 dni od przedstawienia go do podpisu wnieść do jego treści uwagi, czego nie uczyniła. Znamienny jest również fakt, że w trakcie postępowania prowadzonego przed organem pierwszej instancji strona nie składała żadnych wniosków.

W świetle powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o zmianę zaskarżonej decyzji i odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od

opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxx]
2. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a